

در سوگ همسایه پولدار

جاکوب جک گلدمن، بنیان گذار زیراکس پارک در گذشت.

«احمد شریف پور»

اگر چه اغلب ما، از کلمه زیراکس برای توصیف انواع دستگاه‌های تکثیر اسناد استفاده می‌کنیم، اما دین ما به این شرکت بزرگ و نوآور بسیار فراتر از این‌ها است. اگر به سادگی روی آیکون‌ها و لینک‌ها کلیک می‌کنید، اگر پرینترهای لیزری اسنادتان را با سرعت و دقت بالا چاپ می‌کنند و اگر از تماشای فیلم‌های ضبط شده روی دیسک‌های نوری لذت می‌برید، باید بدانید که تمام آن‌ها از محصولات آزمایشگاه‌های تحقیقاتی پارک زیراکس (PARC سرنام PaoloAltoResearch Center) هستند و اهالی این پارک فناوری، در بیستم دسامبر سال ۲۰۱۱ به سوگ جاکوب «جک» گلدمن نشستند.

دیسک‌های نوری، شبکه‌های اترنت و پرینترهای لیزری گرفته تا برنامه‌نویسی شی‌اگرا و نخستین ویرایشگر متن WYSIWYG (سرنام What You See Is What You Get)، به دنیای نوپای کامپیوترها هدیه کرد. گلدمن علاوه بر آزمایشگاه‌های پارک، مرکز تحقیقات زیراکس در کانادا را نیز پایه‌گذاری کرد.

جاکوب جک گلدمن که در سال ۱۹۸۲ بازنشسته شده و از آن زمان در کانکتیکات زندگی می‌کرد، در سه‌شنبه بیستم دسامبر سال ۲۰۱۱ در سن ۹۰ سالگی و در اثر عوارض ناشی از نارسایی قلبی درگذشت. مایکل هیلتزیک، نویسنده لس‌آنجلس تایمز و مؤلف کتاب «تاجران آذرخش: پارک زیراکس و طلوع عصر کامپیوترها» درباره او می‌گوید: «او این امکان را برای دانشمندی که در پارک گردهم آورده بود، فراهم ساخت تا [فارغ از مسائل تجاری و مالی] غرایزشان را دنبال کرده و فناوری را به پیش ببرند.»

پی‌نوشت:

۱- در دهه ۸۰ میلادی، بیل گیتس در پاسخ به دعوای جابز که مایکروسافت را به سرقت از اپل و کپی‌برداری از رابط بصری کاربر آن شرکت متهم کرد، گفته بود: «بین استیو، راه‌های مختلفی برای نگاه به این قضیه وجود دارد. به نظر من داستان بیشتر این‌طور بود که هر دوی ما همسایه پولداری به اسم زیراکس داشتیم و من برای دزدیدن تلویزیون وارد خانه‌اش شدم، اما متوجه شدم که تو قبل از من آنجا بودی و آن را دزدیده‌ای.»

جاکوب جک گلدمن متولد هجدهم جولای سال ۱۹۲۱ بود و از مؤسسه‌ای که در آن زمان کالج یشیوا (Yeshiva) نامیده می‌شد، فارغ‌التحصیل شده بود و مدارک کارشناسی ارشد و دکترایش را از دانشگاه پنسیلوانیا دریافت کرده بود. او در سال ۱۹۵۵ به استخدام شرکت فورد درآمد و به عنوان رئیس بخش تحقیق و توسعه این شرکت خودروسازی مشغول کار شد.

گلدمن در آن دوران نیز با آینده‌نگری فراوان کار روی باتری‌های سدیم-سولفور را برای استفاده در خودروهای الکتریکی در دستور کار آزمایشگاه‌های فورد قرار داد. او پس از این‌که به سختی از حادثه آتش‌سوزی اتومبیل گازوئیلی اش جان سالم به در برد، گفته بود: «فکر می‌کنم ثابت کرده‌ام که گازوئیل از باتری‌های سدیم-سولفور بسیار خطرناک‌تر است.» در سال ۱۹۶۸ گلدمن از شرکت فورد به زیراکس پیوست و در سمتی مشابه، یعنی دانشمند ارشد و رئیس بخش تحقیق

و توسعه زیراکس مشغول کار شد. در طی پنج سال اولی که او مسئول این بخش بود، بودجه تحقیقات شرکت از شصت میلیون دلار به ۱۶۵ میلیون دلار افزایش یافت. او شرکت را مجبور کرد تا مرکز تحقیقاتی را پایه‌گذاری کند که از همان ابتدای کار نیز هشدار داده بود که ممکن است تا ده سال محصول یا نتیجه‌ای تجاری در بر نداشته باشد. گلدمن که خود فیزیکدان بود، برای انجام این کار، فیزیکدان دیگری به نام جورج پیک (George Pake) را استخدام کرد.

این دو با کمک یکدیگر PARC را تأسیس کردند. مرکزی که در طی دهه اول فعالیتش، زنجیری از نوآوری‌ها و محصولات نوین را از رابط بصری کاربر (GUI)، نمایشگرهای کریستال مایع (LCD)،